

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 5Sžfk/45/2020
Identifikačné číslo spisu: 6019200377
Dátum vydania rozhodnutia: 28. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:6019200377.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Mariána Trenčana a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., v právnej veci žalobcu: VISEGRÁD s.r.o., IČO: 51 141 701, so sídlom: Horná Strieborná 14599/4, 974 01 Banská Bystrica, zastúpený advokátom JUDr. Lucia Fabriciusová, J. A. Komenského 18B, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému (sťažovateľovi): Colný úrad Banská Bystrica, so sídlom: Partizánska cesta 17, 975 90 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 680014013/2019 zo dňa 21. marca 2019, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/141/2019-63 zo dňa 4. marca 2020, takto

r o z h o d o l :

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému plnú náhradu trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Žalobca podal dňa 08.02.2019 žiadosť o registráciu a vydanie povolenia na prevádzkovanie daňového skladu tabakových výrobkov (ďalej len „žiadosť“) v zmysle § 19 zákona č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 106/2004 Z. z.“). Žalovaný rozhodnutím č. 680014013/2019 zo dňa 21.03.2019 zamietol žiadosť žalobcu podľa § 67 ods. 6 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“), pretože žalobca nevyhovel výzve žalovaného doručenej mu 25.02.2019, keď vzhľadom na predložený technologický opis postupu výroby nepredložil technickú dokumentáciu k výrobným zariadeniam (technologické zariadenia určené na výrobu tabakových výrobkov - tabaku), v podniku na výrobu tabakových výrobkov v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 106/2004 Z. z. a z dôvodu, že nepreukázal splnenie podmienky v zmysle ustanovenia § 19 ods. 4 písm. f/ zákona č. 106/2004 Z. z., keď nepredložil výpis z registra trestov

žiadateľa, výpis z registra trestov konateľa spoločnosti a výpis z registra trestov zodpovedného zástupcu.

2. Žalovaný svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne:

- vyjadrenie žalobcu k výzve zo dňa 25.02.2019 nebolo dostatočné, pretože žalobca namietal, že nevie k akým technologickým zariadeniam má predložiť technickú dokumentáciu, keďže pri výrobe tabakových výrobkov bude použitá len sušička, ktorá nie je technologickým zariadením, ale spotrebičom pričom nedoplnil požadované prílohy,
- žalovaný si s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 2 zákona č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii), v znení platnom od 01.01.2019, nebol povinný požadované výpisy z registra trestov zabezpečiť sám,
- v dôsledku uvedeného žalobca nepredložil všetky prílohy, resp. prílohy z pohľadu ich obsahu neboli predložené úplne a správne, preto žalobca nevyhovел výzve colného úradu v požadovanom rozsahu uvedenom vo výzve na odstránenie nedostatkov žiadosti.

II.

Konanie na krajskom súde

3. Žalobca podal proti preskúvanému rozhodnutiu žalovaného správnu žalobu, ktorou sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie.

4. Krajský súd rozsudkom č. k. 23S/141/2019-63 zo dňa 04.03.2020 rozhodnutie žalovaného sp. zn. 680014013/2019 zo dňa 21.03.2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd svoj rozsudok zdôvodnil nasledovne:

- žalobnú námietku o nesprávnom právnom posúdení veci z dôvodu, že na daný prípad nespadá ustanovenie § 17 zákona č. 106/2004 Z. z. vyhodnotil ako nedôvodnú, pretože žalovaný postupoval správne, keď v danom prípade posudzoval povahu daňového skladu - podniku na výrobu tabakových výrobkov (§ 16 ods. 2 zákona č. 106/2004 Z. z.) a prihliadal na legálnu definíciu podniku na výrobu tabakových výrobkov pri vydávaní povolenia na prevádzkovanie takéhoto daňového skladu,
- za spornú považoval otázku dostatočnosti príloh, ak žalobca tvrdil, že žiadnym iným technologickým zariadením nedisponuje, a to, čo predložil, vzhľadom na popis činnosti, postupu výroby, je postačujúcim,
- povinnosťou colného úradu bolo vyhodnotiť povahu zariadení, či výrobných prostriedkov, ktorých použitie žalobca deklaroval pri plánovanej výrobe tabakových výrobkov, a to vo vzťahu k presnému vymedzeniu tabakového výrobku popísaného vo formulárovej žiadosti, v ktorej uviedol: „tabak - rezaný“. Popri tom poukázal na svoj predošlý rozsudok č. k. 23S/102/2018-42 zo dňa 13.02.2019 v ktorom vyslovil názor, že pripojená technická dokumentácia v žiadosti sa má dotýkať zariadenia určeného na výrobu tabakových výrobkov s ohľadom na predmet žiadosti. Podnik na výrobu tabakových výrobkov v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 106/2004 Z. z. je zariadený „príslušným“ technologickým zariadením určeným na výrobu tabakových výrobkov. To, o aké technologické zariadenie sa jedná je v zásade determinované povahou deklarovaného presne vymedzeného tabakového výrobku. Stupeň, technická zložitosť takéhoto technologického zariadenia závisí od postupu výroby a povahy tabakových výrobkov,
- nepovažoval za správny postup žalovaného, keď sa nezaoberal meritom veci, nevyhodnocoval povahu, resp. dostatočnosť „výrobných zariadení“, resp. pomôcok, ktoré boli žalobcom pri miestnom zisťovaní správcovi dane predložené, ale konštatoval nesplnenie povinnosti predložiť relevantné prílohy na výzvu,
- postup žalovaného, keď zamietol žiadosť o registráciu žalobcu s odkazom na § 67 ods. 6 Daňového poriadku nie je správny, pretože správna nie je ani výzva, ktorá nasledovala po preverení údajov uvedených v žiadosti o registráciu a vydanie povolenia a v prílohách (§ 67 ods. 4 Daňového poriadku). Žiadateľ mal totiž povinnosť len uvádzať údaje, predložiť prílohy, avšak nemal povinnosť prikladať výpisy z registra trestov na preukázanie splnenia podmienky v zmysle § 19 ods. 4 písm. f) zákona č. 106/2004 Z. z. Vyžadovanie predloženia výpisov z registra trestov nie je v súlade s § 67 Daňového poriadku, s § 19 zákona č. 106/2004 Z. z. a je priamo v rozpore s ustanovením § 1 ods. 2 zákona č. 177/2018 Z. z. Zákon č. 106/2004 Z. z. taxatívne vymenúva prílohy v § 19 ods. 2. V čase jeho aplikácie medzi nimi nie sú vymenované výpisy z registra trestov.

III.

Konanie na kasačnom súde

5. Žalovaný (sťažovateľ) podal proti rozsudku v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP.

6. Kasačnú sťažnosť odôvodnil nasledovne:

- žalobca v predmetnom konaní neoznačil a nepodložil žiadnou technickou dokumentáciou „výrobné zariadenia“, ktoré bude používať na výrobu tabakových výrobkov. Pre uvedené sťažovateľ nemohol, ako uviedol v napadnutom rozsudku krajský súd: „vyhodnotiť povahu zariadení, či výrobných prostriedkov, ktorých použitie žalobca deklaroval pri plánovanej výrobe tabakových výrobkov...“. Z opisu činnosti uvedenom v žiadosti žalobcu nebolo možné vyhodnotiť vhodnosť výrobných zariadení a preto sťažovateľ vyzval žalobcu na súčinnosť. Keďže žalobca dostatočným spôsobom na výzvu sťažovateľa nereagoval tak nebolo možné rozhodnúť o merite veci. Dôsledkom uvedeného bolo následkom zamietnutie žiadosti žalobcu podľa § 67 ods. 6 Daňového poriadku.

- v dobe rozhodovania o žiadosti žalobcu sťažovateľ nebol oprávnený žiadať o výpis z registra trestov na účely predmetného konania. Vzhľadom na to bol žalobca povinný splnenie podmienky v zmysle § 19 ods. 4 písm. f/ zák. č. 106/2004 Z. z. preukázať podľa § 24 ods. 1 Daňového poriadku a tým poskytnúť požadovanú súčinnosť sťažovateľovi.

7. Pre vyššie uvedené dôvody sťažovateľ navrhol zrušiť napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici a vec mu vrátiť na ďalšie konanie podľa § 462 ods. 1 SSP alebo aby kasačný súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

8. Žalobca vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sa stotožňuje so závermi správneho súdu uvedenými v napadnutom rozsudku a navrhol, aby kasačný súd rozsudok v celom rozsahu potvrdil.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

9. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v postavení kasačného súdu (ďalej aj „kasačný súd“) preskúmal vyššie uvedený rozsudok správneho súdu v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti. Jeho pôsobnosť pre toto konanie a rozhodnutie je daná v § 11 písm. h/ SSP a § 101e ods. 2 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len „zákon o súdoch“).

10. Kasačný súd s ohľadom na § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie a rozhodol o kasačnej sťažnosti bez jeho nariadenia. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28. februára 2022 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

11. So zreteľom na § 439 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 ods. 2 SSP kasačný súd skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti rozsudku, voči ktorému je prípustná, bola podaná včas a oprávnenou osobou.

12. Kasačný súd následne preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu a v medziach kasačnej sťažnosti aj rozhodnutia správnych orgánov a vyhodnotil kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú. Bližšie tieto závery odôvodňuje v nasledovnom texte.

V.

Vybrané ustanovenia, z ktorých kasačný súd vychádzal

Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení účinnom do 19.04.2019, prílohami k žiadosti sú:

a) doklad preukazujúci oprávnenie na podnikanie nie starší ako 30 dní alebo jeho osvedčená kópia, ak je žiadateľom osoba, ktorá nemá sídlo alebo trvalý pobyt na daňovom území, alebo doklad

preukazujúci, že právnická osoba nie je zriadená alebo založená na podnikateľské účely, nie starší ako 30 dní alebo jeho osvedčená kópia,

b) technická dokumentácia, stručný opis činnosti a opis výrobných a skladovacích priestorov s pripojeným náčrtom, spôsob zabezpečenia tabakových výrobkov pred neoprávneným vniknutím do týchto priestorov a spôsob zabezpečenia tabakových výrobkov pred neoprávneným použitím,

c) technologický opis postupu výroby, zoznam spracovávaných základných surovín a materiálov, ktoré sú súčasťou tabakového výrobku, a zoznam výrobkov, ktoré sa majú vyrobiť,

d) potvrdenie Sociálnej poisťovne a zdravotnej poisťovne o splnení podmienok uvedených v odseku 4 písm. e),

e) čestné vyhlásenie žiadateľa, že spĺňa podmienky podľa odseku 4 písm. d),

f) zoznam majetkovo prepojených osôb a personálne prepojených osôb so žiadateľom,

g) osvedčenie na výrobu tabakových výrobkov podľa osobitného predpisu;12a) to sa nevzťahuje na žiadosť na prevádzkovanie skladu tabakových výrobkov podľa § 18,

h) rozhodnutie regionálneho úradu verejného zdravotníctva;12b) to sa nevzťahuje na žiadosť na prevádzkovanie skladu tabakových výrobkov podľa § 18,

i) odborné stanovisko právnickej osoby oprávnenej overovať plnenie požiadaviek bezpečnosti technických zariadení12c) to sa nevzťahuje na žiadosť na prevádzkovanie skladu tabakových výrobkov podľa § 18.

Podľa 19 ods. 4 písm. f) zákona č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení účinnom do 19.04.2019, žiadateľ musí spĺňať aj tieto podmienky: nebol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin; to sa vzťahuje aj na zodpovedného zástupcu a fyzické osoby, ktoré sú členmi riadiacich alebo kontrolných orgánov žiadateľa

Podľa 19 ods. 5 zákona č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení účinnom do 19.04.2019, colný úrad pred vykonaním registrácie a vydaním povolenia na prevádzkovanie daňového skladu preverí u žiadateľa skutočnosti a údaje podľa odsekov 1 až 4. Ak sú tieto skutočnosti a údaje uvedené v žiadosti a v prílohách pravdivé a žiadateľ spĺňa podmienky podľa § 16 a 18, colný úrad žiadateľa zaregistruje a vydá mu povolenie na prevádzkovanie daňového skladu do 60 dní odo dňa podania tejto žiadosti. Colný úrad v povolení na prevádzkovanie daňového skladu uvedie presné vymedzenie tabakového výrobku podľa § 4 ods. 2, ktorý žiadateľ uviedol v žiadosti podľa odseku 1 a ktorý je žiadateľ oprávnený vyrábať, spracúvať, skladovať, prijímať alebo odosielať v pozastavení dane.

Podľa § 67 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len ako „daňový poriadok“), správca dane preverí údaje uvedené v žiadosti o registráciu a v prílohách podľa odseku 3, a ak má pochybnosti o ich správnosti alebo úplnosti, vyzve daňový subjekt, aby údaje bližšie vysvetlil, zmenil alebo doplnil, a zároveň určí lehotu, v ktorej je daňový subjekt povinný výzve vyhovieť.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení účinnom do 31.08.2019, orgány verejnej moci sú pri svojej úradnej činnosti povinné a oprávnené získavať a používať údaje evidované v informačných systémoch verejnej správy a vyhotovovať si z nich výpisy a tieto údaje a výpisy si v nevyhnutnom rozsahu navzájom bezodplatne poskytovať. Takto získané údaje a výpisy, okrem údajov a výpisov z registra trestov, sa považujú za skutočnosti všeobecne známe; tieto údaje a výpisy sú použiteľné na právne účely.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení účinnom do 31.08.2019, štátny občan Slovenskej republiky, občan členského štátu Európskej únie, občan štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, právnická osoba a fyzická osoba - podnikateľ nie sú povinní dokladovať orgánom verejnej moci údaje podľa odseku 1 v listinnej podobe, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31.08.2019, výpis z registra trestov je verejná listina, ktorou sa preukazuje, či osoba bola alebo nebola právoplatne odsúdená.

VI.

Právne posúdenie veci kasačným súdom

13. Pri posudzovaní dôvodnosti kasačnej sťažnosti je potrebné zodpovedať, či sťažovateľ postupoval správne, keď vyzval žalobcu na doloženie technickej dokumentácie k výrobným zariadeniam a pomôckam, ktoré mal v pláne používať pri výrobe tabakových výrobkov a následne pre ich nedoloženie žiadosť žalobcu zamietol.

14. V danom prípade žalobca plánoval uskutočňovať výrobu tabakových výrobkov ručne, teda bez technických zariadení, ktoré by boli potrebné k výrobe (až na sušičku, ktorá však nemá povahu technického zariadenia, ale spotrebiča). Teda vzhľadom na tvrdenie žalobcu nie je ani k čomu technickú dokumentáciu priložiť. Sťažovateľ ani v danom prípade nepreveril údaje uvádzané žalobcom. V dôsledku toho, ak žalobca tvrdí, že na výrobu tabakových produktov nie je potrebné technické zariadenie a teda ním ani nedisponuje, tak k nemu logicky ani nie je možné priložiť technickú dokumentáciu. Preto v danom prípade žalobca ani nemohol vyhovieť výzve sťažovateľa.

15. Kasačný súd sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, že sťažovateľ v danej veci mal preveriť údaje uvedené žalobcom v jeho žiadosti, teda či skutočne k ním uvedenému postupu výroby nepotrebuje žiadne technické zariadenia, ku ktorým by technickú dokumentáciu mohol doložiť. Sťažovateľ dokonca sám v kasačnej sťažnosti uvádza, že z opisu výrobného procesu, ktorý žalobca uviedol nemohol určiť vhodnosť výrobných zariadení, ktoré žalobca plánuje použiť. Pokiaľ teda sám vyhodnotil, že z uvedených skutočností nie je možné vyvodiť jednoznačný záver, tak mal preveriť pravdivosť skutočností uvedených v prílohách tak, ako ustanovuje § 19 ods. 5 zákona č. 106/2004 Z. z. a nie žiadosť žalobcu zamietnuť na základe toho, že žalobca nevyhovel jeho výzve.

16. Druhou nosnou otázkou konania bolo, či bol sťažovateľ oprávnený žiadať od žalobcu preukázanie splnenia podmienky ustanovenej v § 19 ods. 4 písm. f/ zákona č. 106/2004 Z. z., teda či žiadateľ nebol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin; to sa vzťahuje aj na zodpovedného zástupcu a fyzické osoby, ktoré sú členmi riadiacich alebo kontrolných orgánov žiadateľa. Takúto skutočnosť preukazuje len výpis z registra trestov v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania preskúmaného rozhodnutia.

17. Ustanovenie § 19 ods. 2 zákona č. 106/2004 Z. z. určito vymenúva všetky prílohy, ktoré je žiadateľ povinný k žiadosti priložiť. Súčasťou vymenovaných príloh podľa znenia tohto právneho predpisu účinného v čase jeho aplikácie nie je výpis z registra trestov. Súčasťou nie je ani povinnosť uviesť údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov. Táto povinnosť bola do § 19 ods. 2 zákona č. 106/2004 Z. z. zahrnutá až novelou zákona účinnou od 01.09.2019, t. j. po vydaní preskúmaného rozhodnutia. V zmysle uvedeného sťažovateľ nebol oprávnený vyžadovať od žalobcu, aby bezúhonnosť preukazoval doložením výpisu z registra trestov a to ani s poukazom na § 24 ods. 1 písm. b/ Daňového poriadku. Sťažovateľ mal vzhľadom na znenie § 1 ods. 1 a 3 zákona č. 177/2018 Z. z. účinného v čase vydania preskúmaného rozhodnutia povinnosť získať údaje z registra trestov na účely konania o žiadosti žalobcu. Zároveň § 1 ods. 2 zákona č. 177/2018 Z. z. výslovne ustanovuje, že žalobca nebol povinný údaje z registra trestov o jeho bezúhonnosti sťažovateľovi dokladovať, keďže mu takúto povinnosť neukladá osobitný predpis. Na predloženie výpisu z registra trestov vyzval sťažovateľ žalobcu bez toho, aby takýto postup osobitný predpis umožňoval.

18. Na druhú stranu sťažovateľ je povinný preverovať, či žalobca spĺňa podmienky podľa § 19 ods. 4 zákona č. 106/2004 Z. z. Pokiaľ teda nie je oprávnený od žalobcu požadovať doloženie výpisu z registra trestov, pretože tento nie je prílohou, ktorú ustanovuje § 19 ods. 2 zákona č. 106/2004 Z. z. a zároveň podľa účinného znenia tohto zákonného ustanovenia nie sú prílohou žiadosti ani údaje potrebné k vyžiadaniu výpisu z registra trestov, tak sa javí ako menej zaťažujúce pre žalobcu, aby sťažovateľ uplatnil postup podľa § 67 ods. 4 Daňového poriadku a vyzval žalobcu na doplnenie údajov potrebných k prevereniu, či spĺňa podmienku bezúhonnosti (teda údajov potrebných k vyžiadaniu výpisu z registra trestov). Takýto postup je v súlade s ustanovením § 1 ods. 1 zákona 177/2018 Z. z. a zároveň je možné ho považovať za upresnenie údajov uvedených v žiadosti v zmysle § 67 ods. 4 Daňového poriadku, prípadne § 19 ods. 3 zákona č. 106/2004 Z. z.

VII.

Záverečné zhodnotenie a odôvodnenie rozsudku v časti trov

19. Kasačný súd uzatvára, že správny súd postupoval správne pri právnom posúdení veci, keď rozhodol tak, že rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z toho dôvodu kasačný súd zamietol kasačnú sťažnosť, ako nedôvodnú v zmysle § 461 SSP.

Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

20. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 SSP a vzhľadom na úspech žalobcu v kasačnom konaní mu priznal úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov v tomto konaní. O výške náhrady trov rozhodne osobitným uznesením súdny úradník na krajskom súde v zmysle § 175 ods. 2 SSP.

21. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.